विकिस्रोतः

സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (അവന്തീഖണ്ഡഃ)/രേവാ ഖണ്ഡമ്/അധ്യായഃ 083

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/fe8
< സ്കന്ദപുരാണമ് | ഖണ്ഡഃ 5 (അവന്തീഖണ്ഡഃ) | രേവാ ഖണ്ഡമ്

അധ്യായ 83

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -
തതോ ഗച്ഛേന്മഹാരാജ തീർഥം പരമശോഭനമ് .
ബ്രഹ്മഹത്യാഹരം പ്രോക്തം രേവാതടസമാശ്രയമ് .
ഹനൂമതാഭിധം ഹ്യത്ര വിദ്യതേ ലിങ്ഗമുത്തമമ് .. 83.1 ..

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച -
ഹനൂമന്തേശ്വരം നാമ കഥം ജാതം വദസ്വ മേ .
ബ്രഹ്മഹത്യാഹരം തീർഥം രേവാദക്ഷിണസംസ്ഥിതമ് .. 83.2 ..

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -
സാധു സാധു മഹാബാഹോ സോമവംശവിഭൂഷണ .
ഗുഹ്യാദ്ഗുഹ്യതരം തീർഥം നാഖ്യാതം കസ്യചിന്മയാ .. 83.3 ..
തവ സ്നേഹാത്പ്രവക്ഷ്യാമി പീഡിതോ വാർദ്ധകേന തു .
പൂർവം ജാതം മഹദ്യുദ്ധം രാമരാവണയോരപി .. 83.4 ..
പുലസ്ത്യോ ബ്രഹ്മണഃ പുത്രോ വിശ്രവാസ്തസ്യ വൈ സുതഃ .
രാവണസ്തേന സംജാതോ ദശാസ്യോ ബ്രഹ്മരാക്ഷസഃ .. 83.5 ..
ത്രൈലോക്യവിജയീ ഭൂതഃ പ്രസാദാച്ഛൂലിനഃ സ ച .
ഗീർവാണാ വിജിതാഃ സർവേ രാമസ്യ ഗൃഹിണീ ഹൃതാ .. 83.6 ..

വാരിതഃ കുമ്ഭകർണ്ണേന സീതാം മോചയ മോചയ .
വിഭീഷണേന വൈ പാപോ മന്ദോദര്യാ പുനഃപുനഃ .. 83.7 ..
ത്വം ജിതഃ കാർതവീര്യേണ രൈണുകേയേന സോഽപി ച .
സ രാമോ രാമഭദ്രേണ തസ്യ സംഖ്യേ കഥം ജയഃ .. 83.8 ..

രാവണ ഉവാച -
വാനരൈശ്ച നരൈരൃക്ഷൈർവരാഹൈശ്ച നിരായുധൈഃ .
ദേവാസുരസമൂഹൈശ്ച ന ജിതോഽഹം കദാചന .. 83.9 ..

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -
സുഗ്രീവഹനുമദ്ഭ്യാം ച കുമുദേനാങ്ഗദേന ച .
ഏതൈരന്യൈഃ സഹായൈശ്ച രാമചന്ദ്രേണ വൈ ജിതഃ .. 83.10 ..
രാമചന്ദ്രേണ പൗലസ്ത്യോ ഹതഃ സംഖ്യേ മഹാബലഃ .
വനം ഭഗ്നം ഹതാഃ ശൂരാഃ പ്രഭഞ്ജനസുതേന ച .. 83.11 ..
രാവണസ്യ സുതോ ജന്യേ ഹതശ്ചാക്ഷകുമാരകഃ .
ആയാമോ രക്ഷസാം ഭീമഃ സമ്പിഷ്ടോ വാനരേണ തു .. 83.12 ..
ഏവം രാമായണേ വൃത്തേ സീതാമോക്ഷേ കൃതേ സതി .
അയോധ്യാം തു ഗതേ രാമേ ഹനുമാൻസ മഹാകപിഃ .. 83.13 ..
കൈലാസാഖ്യം ഗതഃ ശൈലം പ്രണാമായ മഹേശിതുഃ .
തിഷ്ഠ തിഷ്ഠേത്യസൗ പ്രോക്തോ നന്ദിനാ വാനരോത്തമഃ .. 83.14 ..
ബ്രഹ്മഹത്യായുതസ്ത്വം ഹി രാക്ഷസാനാം വധേന ഹി .
ഭൈരവസ്യ സഭാ നൂനം ന ദ്രഷ്ടവ്യാ ത്വയാ കപേ .. 83.15 ..

ഹനുമാനുവാച -
നന്ദിനാഥ ഹരം പൃച്ഛ പാതകസ്യോപശാന്തിദമ് .
പാപോഽഹം പ്ലവഗോ യസ്മാത്സംജാതഃ കാരണാന്തരാത് .. 83.16 ..

നന്ദ്യുവാച -
രുദ്രദേഹോദ്ഭവാ കിം തേ ന ശ്രുതാ ഭൂതലേ സ്ഥിതാ .
ശ്രവണാജ്ജന്മജനിതം ദ്വിഗുണം കീർതനാദ്വ്രജേത് .. 83.17 ..

ത്രിംശജ്ജന്മാർജിതം പാപം നശ്യേദ്രേവാവഗാഹനാത് .
തസ്മാത്ത്വം നർമദാതീരം ഗത്വാ ചര തപോ മഹത് .. 83.18 ..
ഗന്ധർവാഹസുതോऽപ്യേവം നന്ദിനോക്തം നിശമ്യ ച .
പ്രയാതോ നർമദാതീരമൗർവ്യാദക്ഷിണസങ്ഗമമ് .. 83.19 ..
ദധ്യൗ സുദക്ഷിണേ ദേവം വിരൂപാക്ഷം ത്രിശൂലിനമ് .
ജടാമുകുടസംയുക്തം വ്യാലയജ്ഞോപവീതിനമ് .. 83.20 ..
ഭസ്മോപചിതസർവാങ്ഗം ഡമരുസ്വരനാദിതമ് .
ഉമാർദ്ധാങ്ഗഹരം ശാന്തം ഗോനാഥാസനസംസ്ഥിതമ് .. 83.21 ..
വത്സരാൻ സുബഹൂൻ യാവദുപാസാംചക്ര ഈശ്വരമ് .
താവത്തുഷ്ടോ മഹാദേവ ആജഗാമ സഹോമയാ .. 83.22 ..
ഉവാച മധുരാം വാണീം മേഘഗമ്ഭീരനിസ്വനാമ് .
സാധു സാധ്വിത്യുവാചേശഃ കഷ്ടം വത്സ ത്വയാ കൃതമ് .. 83.23 ..
ന ച പൂർവം ത്വയാ പാപം കൃതം രാവണസംക്ഷയേ .
സ്വാമികാര്യരതസ്ത്വം ഹി സിദ്ധോऽസി മമ ദർശനാത് .. 83.24 ..
ഹനുമാംശ്ച ഹരം ദൃഷ്ട്വാ ഉമാർദ്ധാങ്ഗഹരം സ്ഥിരമ് .
സാഷ്ടാങ്ഗം പ്രണതോऽവോചജ്ജയ ശമ്ഭോ നമോऽസ്തു തേ .
ജയാന്ധകവിനാശായ ജയ ഗങ്ഗാശിരോധര .. 83.25 ..
ഏവം സ്തുതോ മഹാദേവോ വരദോ വാക്യമബ്രവീത് .
വരം പ്രാർഥയ മേ വത്സ പ്രാണസമ്ഭവസമ്ഭവ .. 83.26 ..

ശ്രീഹനുമാനുവാച -
ബ്രഹ്മരക്ഷോവധാജ്ജാതാ മമ ഹത്യാ മഹേശ്വര .
ന പാപോऽഹം ഭവേദേവ യുഷ്മത്സമ്ഭാഷണേ ക്ഷണാത് .. 83.27 ..

ഈശ്വര ഉവാച -
നർമദാതീർഥമാഹാത്മ്യാദ്ധർമയോഗപ്രഭാവതഃ .
മന്മൂർതിദർശനാത്പുത്ര നിഷ്പാപോऽസി ന സംശയഃ .. 83.28 ..
അന്യം ച തേ പ്രയച്ഛാമി വരം വാനരപുംഗവ .
ഉപകാരായ ലോകാനാം നാമാനി തവ മാരുതേ .. 83.29 ..
ഹനൂമാനം ജനിസുതോ വായുപുത്രോ മഹാബലഃ .

രാമേഷ്ടഃ ഫാൽഗുനോ ഗോത്രഃ പിങ്ഗാക്ഷോഽമിതവിക്രമഃ .. 83.30 ..
ഉദധിക്രമണശ്രേഷ്ഠോ ദശഗ്രീവസ്യ ദർപഹാ .
ലക്ഷ്മണപ്രാണദാതാ ച സീതാശോകനിവർതനഃ .. 83.31 ..
ഇത്യുക്ത്വാന്തർദധേ ദേവ ഉമയാ സഹ ശങ്കരഃ .
ഹനൂമാനീശ്വരം തത്ര സ്ഥാപയാമാസ ഭക്തിതഃ .. 83.32 ..
ആത്മയോഗബലേനൈവ ബ്രഹ്മചര്യപ്രഭാവതഃ .
ഈശ്വരസ്യ പ്രസാദേന ലിങ്ഗം കാമപ്രദം ഹി തത് .
അച്ഛേദ്യമപ്രതർക്യം ച വിനാശോത്പത്തിവർജിതമ് .. 83.33 ..

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -
ഹനൂമന്തേശ്വരേ പുത്ര പ്രത്യക്ഷപ്രത്യയം ശൃണു .
യദ്വൃത്തം ദ്വാപരസ്യാദൗ ത്രേതാന്തേ പാണ്ഡുനന്ദന .. 83.34 ..
സുപർവാ നാമ ഭൂപാലോ ബഭൂവ വസുധാതലേ .
തസ്യ രാജ്ഞഃ സദാ സൗഖ്യം നരാ ദീർഘായുഷഃ സദാ .. 83.35 ..
സ പുത്രധനസംയുക്തശ്ചൗരോപദ്രവവർജിതഃ .
ശതബാഹുർബഭൂവാസ്യ പുത്രോ ഭീമപരാക്രമഃ .. 83.36 ..
ആസക്തോഽസൗ സദാ കാലം പാപധർമൈർനരേശ്വര .
അടാട്യത ധരാം സർവാം പർവതാംശ്ച വനാനി ച .. 83.37 ..
വധാർഥം മൃഗയൂഥാനാമാഗതോ വിന്ധ്യപർവതമ് .
തരുജാതിസമാകീർണേ ഹസ്തിയൂഥസമാചിതേ .. 83.38 ..
സിംഹചിത്രകശോഭാഢ്യേ മൃഗവാരാഹസംകുലേ .
ക്രീഡിത്വാ സ വനേ രാജാ നർമദാമാനതഃ ക്വചിത് .. 83.39 ..
ഹനൂമന്തവനേ പ്രാപ്തഃ ശതക്രോശപ്രമാണകേ .
ചിഞ്ചിണീവനശോഭാഢ്യേ കദമ്ബതരുസംകുലേ .. 83.40 ..
നിത്യം പാലാശജമ്ബീരൈഃ കരംജഖദിരൈസ്തഥാ .
പാടലൈർബദരൈര്യുക്തൈഃ ശമീതിന്ദുകശോഭിതമ് .. 83.41 ..
മൃഗയൂഥൈഃ സമാചരന്നശിഖണ്ഡിസ്വരനാദിതമ് .
പാരാവതകസങ്ഘാനാം സമന്താത്സ്വരശോഭിതമ് .. 83.42 ..
ശരത്കാലേഽരമദ്രാജാ ബഹുലേ ചാശ്വിനസ്യ സഃ .
വനമധ്യം ഗതോഽദ്രാക്ഷീദ്ഭ്രമന്തം പിങ്ഗലദ്വിജമ് .. 83.43 ..

പുസ്തികാകരസംസ്ഥം ച പപ്രച്ഛ ചപലം ദ്വിജമ് .. 83.44 ..

ശതബാഹുരുവാച -
ഏകാകീ ത്വം വനേ കസ്മാദ്ഭ്രമസേ പുസ്തികാകരഃ .
ഇതസ്തതോഽപി സമ്പശ്യൻ കഥയസ്വ ദ്വിജോത്തമ .. 83.45 ..

ബ്രാഹ്മണ ഉവാച -
കാന്യകുബ്ജാത്സമായാതഃ പ്രേഷിതോ രാജകന്യയാ .
അസ്ഥിക്ഷേപായ വൈ രാജൻഹനൂമന്തേശ്വരേ ജലേ .. 83.46 ..

രാജോവാച -
അസ്ഥിക്ഷേപോ ജലേ കസ്മാദ്ധനൂമന്തേശ്വരേ ദ്വിജ .
ക്രിയതേ കേന കാര്യേണ സാശ്ചര്യം കഥ്യതാം മമ .. 83.47 ..
സുപർവണഃ സുതോ യാനം ത്യക്ത്വാ ഭൂമൗ പ്രണമ്യ ച .
കൃതാഞ്ജലിപുടോ ഭൂത്വാ ബ്രാഹ്മണായ നരേശ്വര .
സമസ്തം കഥയാമാസ വൃത്താന്തം സ്വം പുരാതനമ് .. 83.48 ..

ബ്രാഹ്മണ ഉവാച -
ശിഖണ്ഡീ നാമ രാജാസ്തി കന്യകുബ്ജേ പ്രതാപവാൻ .
അപുത്രോഽസൗ മഹീപാലഃ കന്യാ ജാതാ മനോരഥൈഃ .. 83.49 ..
ജാതിസ്മരാ സുചാർവങ്ഗീ നർമദായാഃ പ്രഭാവതഃ .
പിത്രാ ച സൈകദാ കന്യാ വിവാഹായ പ്രജല്പിതാ .. 83.50 ..
അനിത്യേ പുത്രി സംസാരേ കന്യാദാനം ദദാമ്യഹമ് .
ശ്വഃകൃത്യമദ്യ കുർവീത പൂർവാഹ്ണേ ചാപരാഹ്ണികമ് .
ന ഹി പ്രതീക്ഷതേ മൃത്യുഃ കൃതം ചാസ്യ ന ചാകൃതമ് .. 83.51 ..

കന്യോവാച -
ഇച്ഛേയം യത്ര കാലേ ഹി തത്ര ദേയാ ത്വയാ പിതുഃ .
പുത്രീവാക്യാദസൗ രാജാ വിസ്മിതോ വാക്യമബ്രവീത് .. 83.52 ..

ശിഖണ്ഡ്യുവാച -
കഥ്യതാം മേ മഹാഭാഗേ സാശ്ചര്യം ഭാഷിതം ത്വയാ .
പിതുർവാക്യേന സാ ബാലോത്തമാ ഹ്യാഗതാന്തികമ് .. 83.53 ..
കഥയാമാസ യദ്വൃത്തം ഹനൂമന്തേശ്വരേ നൃപ .
കലാപിനീ ഹ്യഹം താത യുതാ ഭർത്രാവസം തദാ .. 83.54 ..
രേവൗർവ്യാസങ്ഗമന്തിസ്ഥാ രേവായാ ദക്ഷിണേ തടേ .
ഹനൂമന്തവനേ പുണ്യേ ചിക്രീഡാഹം യദൃച്ഛയാ .. 83.55 ..
ഭർതൃയുക്താ ച സംസുപ്താ രജന്യാം സരലേ നഗേ .
ആഗതാ ലുബ്ധകാസ്തത്ര ക്ഷുധാർതാ വനമുത്തമമ് .. 83.56 ..
ഭർതൃയോഗയുതാ പാപൈർദൃഷ്ടാഹം വധചിന്തകൈഃ .
പാശബന്ധം സമാദായ ബദ്ധാഹം സ്വാമിനാ സഹ .. 83.57 ..
ഗ്രീവാം തേ മോടയാമാസുഃ പിച്ഛാച്ഛോടനകം കൃതമ് .
ഹുതാശനമുഖേ തൈസ്തു സഹ കാന്തേന ലുബ്ധകൈഃ .. 83.58 ..
പരിഭർജ്യാവയോർമാംസം ഭക്ഷയിത്വാ യഥേഷ്ടതഃ .
സുപ്താഃ സ്വസ്ഥേന്ദ്രിയാ രാത്രൗ സാ ഗതാ ശർവരീ ക്ഷയമ് .. 83.59 ..
പ്രഭാതേ മാംസശേഷം ച ജമ്ബുകൈർഗൃധ്രഘ്ലാതിഭിഃ .
മച്ഛരീരോദ്ഭവം ചാസ്ഥി സ്നായുമാംസേന ചാവൃതമ് .. 83.60 ..
ഗൃഹീതം ഘ്ലാതിനൈകേന ചാകാശാത്പതിതം തദാ .
തം മാംസഭക്ഷണം ദൃഷ്ട്വാ പരേ പക്ഷിണ ആഗതാഃ .. 83.61 ..
ദൃഷ്ട്വാ പക്ഷിസമൂഹം തു അസ്ഥിഖണ്ഡം വ്യസർജയത് .
വിഹഗാനാം സമസ്താനാം ധാവതാം ചൈവ പശ്യതാമ് .. 83.62 ..
പതിതം നർമദാതോയേ ഹനൂമന്തേശ്വരേ നൃപ .
മദീയമസ്ഥിഖണ്ഡം ച പതിതം നർമദാജലേ .. 83.63 ..
തസ്യ തീർഥസ്യ പുണ്യേന ജാതാഹം പുത്രികാ തവ .
ഭൂപകന്യാ ത്വഹം ജാതാ പൂർണചന്ദ്രനിഭാനനാ .. 83.64 ..
ജാതിസ്മരാ നരേന്ദ്രസ്യ സംജാതാ ഭവതഃ കുലേ .
തസ്മാദ്വിവാഹം നേച്ഛാമി മമ ഭർതാ നൃപോത്തമ .. 83.65 ..
വിഷമേ വർതതേ഼ദ്യാപി ശകുന്തമൃഗജാതിഷു .
തസ്യാസ്ഥിശേഷം രാജേന്ദ്ര തസ്മിംസ്തീർഥേ ഭവിഷ്യതി .. 83.66 ..
തത്ക്ഷേപണാർഥം വൈ താത പ്രേഷയാദ്യ ദ്വിജോത്തമമ് .

ഏതത്തേ സർവമാഖ്യാതം കാരണം നൃപസത്തമ .. 83.67 ..
മദ്ഭർതാ വിഷമേ സ്ഥാനേ ശകുന്തമൃഗജാതിഷു .
യദി പ്രേഷയസേ താത കംചിത്ത്വം നർമദാതടേ .. 83.68 ..
തസ്യാഹം കഥയിഷ്യാമി സ്ഥാനൈശ്ചിഹ്നൈശ്ച ലക്ഷിതമ് .
ശിഖണ്ഡിനാപ്യഹം തത്ര ഹ്യാഹൂതോ ഹ്യവനീപതേ .. 83.69 ..
ദാസ്യാമി വിംശതിഗ്രാമാൻഗച്ഛ ത്വം നർമദാതടേ .
പ്രേഷണം മേ പ്രതിജ്ഞാതമലക്ഷ്മ്യാ പീഡിതേന തു .. 83.70 ..

കന്യോവാച -
ഗച്ഛ ത്വം നർമദാം പുണ്യാം സർവപാപക്ഷയംകരീമ് .
ആഗ്നേയ്യാം സോമനാഥസ്യ ഹനൂമന്തേശ്വരഃ പരഃ .. 83.71 ..
അർധക്രോശേന രേവായാ വിസ്തീർണോ വടപാദപഃ .
കരംജഃ കടഹശ്ചൈവ സന്നിധാനേ വടസ്യ ച .. 83.72 ..
ന്യഗ്രോധമൂലസാംനിധ്യേ സൂക്ഷ്മാന്യസ്ഥീനി ദ്രക്ഷ്യസി .
സമൂഹ്യ താനി സംഗൃഹ്യ ഗച്ഛ രേവാം ദ്വിജോത്തമ .. 83.73 ..
ആശ്വിനസ്യാസിതേ പക്ഷേ ത്രിപുരാരിസ്തു വൈ തിഥൗ .
സ്നാപ്യ ത്രിശൂലിനം ഭക്ത്യാ രാത്രൗ ത്വം കുരു ജാഗരമ് .. 83.74 ..
ക്ഷിപേഃ പ്രഭാതേ താനി ത്വം നാഭിമാത്രജലസ്ഥിതഃ .
ഇത്യുച്ചാര്യ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ വിമുക്തിസ്തസ്യ ജായതാമ് .. 83.75 ..
ക്ഷിപ്ത്വാസ്ഥീനി പുനഃ സ്നാനം കർതവ്യം ത്വഘനാശനമ് .
ഏവം കൃതേ തു രാജേന്ദ്ര ഗതിസ്തസ്യ ഭവിഷ്യതി .. 83.76 ..
കഥിതം കന്യയാ യച്ച തത്സർവം പുസ്തികാകൃതമ് .
ആഗതോഽഹം നൃപശ്രേഷ്ഠ തീർഥേഽത്ര ദുരിതാപഹേ .. 83.77 ..
സോഽഭിജ്ഞാനം തതോ ദൃഷ്ട്വാ നീത്വാസ്ഥീനി നരേശ്വര .
പൂർവോക്തേന വിധാനേന പ്രാക്ഷിപം നാർമദാ മസിപുഷ്പവൃഷ്ടിഃഽശു സാധു സാധ്വിതി പാണ്ഡവ .
വിമാനം ച തതോ ദിവ്യമാഗതം ബർഹിണസ്തദാ .. 83.78 ..
ദിവ്യരൂപധരോ ഭൂത്വാ ഗതോ നാകേ കലാപവാൻ .
ഏവം തു പ്രത്യയം ദൃഷ്ട്വാ ഹനൂമന്തേശ്വരേ നൃപ .. 83.79 ..
ചകാരാനശനം വിപ്രഃ ശതബാഹുശ്ച ഭൂപതിഃ .

ശോഷയാമാസതുസ്തൗ സ്വമീശ്വരാരാധനേ രതൗ .. 83.80 ..
ധ്യായന്തൗ തസ്ഥതുർദേവം ശതബാഹുദ്വിജോത്തമൗ .
മാസാർധേന മൃതോ രാജാ ശതബാഹുർമഹാമനാഃ .. 83.81 ..
കിങ്കണീജാലശോഭാഢ്യം വിമാനം തത്ര ചാഗതമ് .
സാധു സാധു നൃപശ്രേഷ്ഠ വിമാനാരോഹണം കുരു .. 83.82 ..

ശതബാഹുരുവാച -
നായാമി സ്വർഗമാർഗാഗ്രം വിപ്രോ യാവന്ന സംസ്ഥിതഃ .
ഉപദേശപ്രദോ മഹ്യം ഗുരുരൂപീ ദ്വിജോത്തമഃ .. 83.83 ..
അപ്സരസ ഊചുഃ .
ലോഭാവൃതോ ഹ്യയം വിപ്രോ ലോഭാത്പാപസ്യ സംഗ്രഹഃ .
ഹനൂമന്തേശ്വരേ രാജന്യേ മൃതാഃ സത്ത്വമാസ്ഥിതാഃ .. 83.84 ..
തേ യാന്തി ശാംകരേ ലോകേ സർവപാപക്ഷയംകരേ .
നൈവ പാപക്ഷയശ്ചാസ്യ ബ്രാഹ്മണസ്യ നരേശ്വര .. 83.85 ..
ഗൃഹം ച ഗൃഹിണീ ചിത്തേ ബ്രാഹ്മണസ്യ പ്രവർതതേ .
ശതബാഹുസ്തതോ വിപ്രമുവാച വിനയാന്വിതഃ .. 83.86 ..
ത്യജ മൂലമനർഥസ്യ ലോഭമേനം ദ്വിജോത്തമ .
ഇത്യുക്ത്വാ സ്വര്യയൗ രാജാ സ്വർഗകന്യാസമാവൃതഃ .. 83.87 ..
ദിനൈഃ കൈശ്ചിദ്ഗതോ വിപ്രഃ സ്വർഗം വൈതാലികൈർവൃതഃ .
ബർഹീ ച കാശീരാജസ്യ പുത്രസ്തീർഥപ്രഭാവതഃ .. 83.88 ..
ആത്മാനം കന്യയാ ദത്തം പൂർവജന്മ വ്യചിന്തയൻ .
സാ ച തം പ്രൗഢമാലോക്യ പിതുരാജ്ഞാമവാപ്യ ച .
സ്വയംവരേ സ്വഭർതാരം ലേഭേ സാധ്വീ നൃപാത്മജമ് .. 83.89 ..

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -
ഏതദ്വൃത്താന്തമഭവത്തസ്മിംസ്തീർഥേ നൃപോത്തമ .
ഏതസ്മാത്കാരണാന്മേധ്യം തീർഥമേതത്സദാ നൃപ .. 83.90 ..
അഷ്ടമ്യാം വാ ചതുർദശ്യാം സർവകാലം നരേശ്വര .
വിശേഷാച്ചാശ്വിനേ മാസി കൃഷ്ണപക്ഷേ ചതുർദശീമ് .. 83.91 ..
സ്നാപയേദീശ്വരം ഭക്ത്യാ ക്ഷൗദ്രക്ഷീരേണ സർപിഷാ .

ദധ്നാ ച ഖണ്ഡയുക്തേന കുശതോയേന വൈ പുനഃ .. 83.92 ..
ശ്രീഖണ്ഡേന സുഗന്ധേന ഗുണ്ഠയേച്ച മഹേശ്വരമ് .
തതഃ സുഗന്ധപുഷ്പൈശ്ച ബില്വപത്രൈശ്ച പൂജയേത് .. 83.93 ..
മുചകുന്ദേന കന്ദേന ജാതീകാശകുശോദ്ഭവൈഃ .
ഉന്മത്തമുനിപുഷ്പൗഘൈഃ പുഷ്പൈസ്തത്കാലസമ്ഭവൈഃ .. 83.94 ..
അർചയേത്പരയാ ഭക്ത്യാ ഹനൂമന്തേശ്വരം ശിവമ് .
ഘൃതേന ദാപയേദ്ദീപം തൈലേന തദഭാവതഃ .. 83.95 ..
ശ്രാദ്ധം ച കാരയേത്തത്ര ബ്രാഹ്മണൈർവേദപാരഗൈഃ .
സർവലക്ഷണസമ്പൂർണ്ണൈഃ കുലീനൈർഗൃഹപാലകൈഃ .. 83.96 ..
തർപയേദ്ബ്രാഹ്മണാൻ ഭക്ത്യാ വസനാന്നഹിരണ്യതഃ .
നരകസ്ഥാ ദിവം യാന്തു പ്രോച്യേതി പ്രണമേദ്ദ്വിജാൻ .. 83.97 ..
പതിതാൻ വർജയേദ്വിപ്രാൻ വൃഷലീ യസ്യ ഗേഹിനീ .
സ്വവൃഷം ചാപരിത്യജ്യ വൃഷൈരന്യൈർവൃഷായതേ .. 83.98 ..
വൃഷലീം താം വിദുർദേവാ ന ശൂദ്രീ വൃഷലീ ഭവേത് .
ബ്രഹ്മഹത്യാ സുരാപാനം ഗുരുദാരനിഷേവണമ് .. 83.99 ..
സുവർണഹരണന്യാസമിത്രദ്രോഹോദ്ഭവം തഥാ .
നശ്യതേ പാതകം സർവമിത്യേവം ശങ്കരോഽബ്രവീത് .. 83.100 ..

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -
വാക്പ്രലാപേന ഭോ വത്സ ബഹുനോക്തേന കിം മയാ .
സർവപാതകസംയുക്തോ ദദ്യാദ്ദാനം ദ്വിജന്മനേ .. 83.101 ..
ഗോദാനം ച പ്രകർതവ്യമസ്മിംസ്തീർഥേ വിശേഷതഃ .
ഗോദാനം ഹി യതഃ പാർഥ സർവദാനാധികം സ്മൃതമ് .. 83.102 ..
സർവദേവമയാ ഗാവഃ സർവേ ദേവാസ്തദാത്മകാഃ .
ശൃങ്ഗാഗ്രേഷു മഹീപാല ശക്രോ വസതി നിത്യശഃ .. 83.103 ..
ഉരഃ സ്കന്ദഃ ശിരോ ബ്രഹ്മാ ലലാടേ വൃഷഭധ്വജഃ .
ചന്ദ്രാർകൗ ലോചനേ ദേവൗ ജിഹ്വായാം ച സരസ്വതീ .. 83.104 ..
മരുദ്ഗണാഃ സദാ സാധ്യാ യസ്യാ ദന്താ നരേശ്വര .
ഹുങ്കാരേ ചതുരോ വേദാൻ വിദ്യാത്സാങ്ഗപദക്രമാൻ .. 83.105 ..
ഋഷയോ രോമകൂപേഷു ഹ്യസംഖ്യാതാസ്തപസ്വിനഃ .

ദണ്ഡഹസ്തോ മഹാകായഃ കൃഷ്ണോ മഹിഷവാഹനഃ .. 83.106 ..
യമഃ പൃഷ്ഠസ്ഥിതോ നിത്യം ശുഭാശുഭപരീക്ഷകഃ .
ചത്വാരഃ സാഗരാഃ പുണ്യാഃ ക്ഷീരധാരാഃ സ്തനേഷു ച .. 83.107 ..
വിഷ്ണുപാദോദ്ഭവാ ഗങ്ഗാ ദർശനാത്പാപനാശനീ .
പ്രസ്രാവേ സംസ്ഥിതാ യസ്മാത്തസ്മാദ്വന്ദ്യാ സദാ ബുധൈഃ .. 83.108 ..
ലക്ഷ്മീശ്ച ഗോമയേ നിത്യം പവിത്രാ സർവമങ്ഗലാ .
ഗോമയാലേപനം തസ്മാത്കർതവ്യം പാണ്ഡുനന്ദന .. 83.109 ..
ഗന്ധർവാപ്സരസോ നാഗാഃ ഖുരാഗ്രേഷു വ്യവസ്ഥിതാഃ .
പൃഥിവ്യാം സാഗരാന്തായാം യാനി തീർഥാനി ഭാരത .
താനി സർവാണി ജാനീയാദ്ഗൗർഗവ്യം തേന പാവനമ് .. 83.110 ..

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച -
സർവദേവമയീ ധേനുർഗീർവാണാദ്യൈരലംകൃതാ .
ഏതത്കഥയ മേ താത കസ്മാദ്ഗോഷു സമാശ്രിതാഃ .. 83.111 ..

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -
സർവദേവമയോ വിഷ്ണുർഗാവോ വിഷ്ണുശരീരജാഃ .
ദേവാസ്തദുഭയാത്തസ്മാത്കല്പിതാ വിവിധാ ജനൈഃ .. 83.112 ..
ശ്വേതാ വാ കപിലാ വാപി ക്ഷീരിണീ പാണ്ഡുനന്ദന .
സവത്സാ ച സുശീലാ ച സിതവസ്ത്രാവഗുണ്ഠിതാ .. 83.113 ..
കാംസ്യദോഹനികാ ദേയാ സ്വർണശൃങ്ഗീ സുഭൂഷിതാ .
ഹനൂമന്തേശ്വരസ്യാഗ്രേ ഭക്ത്യാ വിപ്രായ ദാപയേത് .. 83.114 ..
നിയമസ്ഥേന സാ ദേയാ സ്വർഗമാനന്ത്യമിച്ഛതാ .
അസമർഥായ യേ ദദ്യുർവിഷ്ണുലോകേ പ്രയാന്തി തേ .. 83.115 ..
അസൗ ലോകേ ച്യുതോ രാജൻഭൂതലേ ദ്വിജമന്ദിരേ .
കുശലോ ജായതേ പുത്രോ ഗുണവിദ്യാധനർദ്ധിമാൻ .. 83.116 ..
സർവപാപഹരം തീർഥം ഹനൂമന്തേശ്വരം നൃപ .
ശൃണ്വന്വിമുച്യതേ പാപാദ്വർണസംകരസംഭവാത് .. 83.117 ..
ദൂരസ്ഥശ്ചിന്തയൻ പശ്യന്മുച്യതേ നാത്ര സംശയഃ .. 83.118 ..

.. ഇതി ശ്രീസ്കാന്ദേ മഹാപുരാണ ഏകാശീതിസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പഞ്ചമ ആവന്ത്യഖണ്ഡേ രേവാഖണ്ഡേ ഹനൂമന്തേശ്വരതീർഥമാഹാത്മ്യവർണനം നാമ ത്ര്യശീതിതമോഽധ്യായഃ ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_5_(അവന്തീഖണ്ഡഃ)/രേവാ_ഖണ്ഡമ്/അധ്യായഃ_083&oldid=299013" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്